

HANDLINGSPLAN SKAPANDE SKOLA

- GULLSPÅNGS KOMMUN & PROJEKT GEOSPÅNG

HANDLINGSPLAN SKAPANDE SKOLA

- GULLSPÅNGS KOMMUN & GEOSPÅNG

// GULLSPÅNGS KOMMUN

Gullspång är en av Västra Götalands minsta kommuner med 5 500 invånare fördelade på två centralorter, Hova och Gullspång. De stora arbetsgivarna finns framför allt inom tillverkningsindustrin. Kommunen har tre kommunalt finansierade kulturinstitutioner, Gullspångs bibliotek, Hova bibliotek och Frans G Bengtssons minnebibliotek. Stöd ges till den lokala teaterföreningen och biografen för sitt arbete med skolbio.

Kommunen har identifierat en mängd områden som behöver förstärkas. Som exempel kan nämnas utbildningsnivå och ohälsotal som är sämre än riksgenomsnittet samt ett allt för stadigt sjunkande invånarantal. I Gullspång finns kommunens enda högstadieskola, Gullstensskolan, med 196 elever fördelade på tre årskurser, en särskola och en träningskola. Då orten inte har någon gymnasieskola pendlar många av kommunens ungdomar till närliggande större orter.

// DET KULTURELLA DAGSLÄGET

2006 startade kommunen ett långsiktigt och strategiskt arbete där kulturen skall verka tvärsektoriellt och skapa tillväxt och verka för en socialt hållbar utveckling. Med representanter från regionens konst- och kulturutvecklingsenhet har en strategigrupp bildats. Strategiplaner för kulturen har utformats, både för samtliga medborgare men även en specifik för barn och ungdomar. Kommunen har även erhållit stöd från regionen och Skaraborgs kommunalförbund som ett led i arbetet med att samordna och utveckla dagens mestadels ideellt drivna kulturliv. Som ett led i arbetet har kommunens första kultursamordnare anställts.

De hittills utprovade strategierna har inneburit ett för kommunen allt mer livfullt och modigt kulturliv. Både kommunens och de ideella krafternas energi har ökat och börjat generera ett kulturklimat byggt på samarbete och gemensamma visioner.

En stärkt intern kultursamordning har även inneburit att man vågat ta några första steg mot möjliga samarbeten över kommunens gränser. I dagsläget med bland annat Skaraborgs kommunalförbund, kulturförvaltningar i Mariestad och Töreboda och med Skövde konsthall och -museum.

I samtliga delar av det genomförda strategiska arbetet är Gullstensskolan en central aktör. Då kommunen saknar gymnasieskola är Gullstensskolan ortens största och absolut viktigaste utbildningsinstitution. En stor del av det lokala kulturlivet både strömmar och genereras på och i anslutning till skolan.

Det hittills utförda arbetet sträcker sig över en mängd områden:

- En nyanställning på 75% som skolbibliotekarie (ht -08)
- I genomsnitt två teaterföreställningar per år riktade mot högstadiet
- Pedagogiskt samarbete med konststrummet Konsthall Trä i bilden (vt -08)
- Årliga resor till musikgymnasiet i Mariestad och deras avgångsföreställning för åk 9
- Skolbio i genomsnitt vid två tillfällen per år på den lokala biografen

- Musikskolan har ett nära och väl integrerat samarbete med skolan genom bland annat årliga konserter och att över 50 elever deltar aktivt i musikskolans undervisning
- Från och med år 2008 genomför en utrikes studieresa varje år i början på höstterminen för åk 9 där årets resa gick till Berlin

// PROJEKT VARDAG & GEOSPÅNG

Som ett första steg och förankring av kommande större projekt, har kommunen startat ett pilotprojekt, Projekt Vardag. Projektet har redan genererat intresse från såväl universitetsvärlden som lokalt aktiva kulturaktörer och inom lärarkåren på Gullstensskolan.

I projekt Vardag löper deltagar- och medborgarperspektiven som två starka röda trådar. Projektet är uppdelat i tre delar som tillsammans undersöker och tar avstamp från vardagen i Gullspång. Projektet lösgör medel för unga vuxna (29 år och yngre) och kulturaktörer att själva visa upp kultur i sina egna hem och vardag. En del i Projekt Vardag innebär att en grupp om tre professionella kulturutövare bjuds in under längre tid till orten. Se även bifogade projektbeskrivning för projekt Vardag eller kontakta kommunen för mer information.

I en liten kommun som Gullspång är det centralt att uppstartade projekt överlagrar och ger stöd åt varandra, både vad gäller form och struktur men även kring inbjudna kulturaktörer och konstnärliga strategier. Som ett led i att samverka kring projekt önskar vi starta upp projektet Geospång som har en mängd kopplingar till det uppstartade arbetet inom Projekt Vardag. Namnet, Geospång, kommer från begreppet geo-politik och Ortsnamnet (Gull-spång) och har med en tydligt förankrad och motiverad professionell konstnärlig metod, flera skolämnen i fokus.

Under 2007 har skolan startat upp ett samarbete med Grönland. Ett land som liknar Gullspång på en mängd plan, geopolitiska såväl som kulturella. Båda befinner sig i en sorts glesbygdssituation: Gullspång ligger i Västra Götalands yttersta administrativa utmarker, med en fot i landskapet Värmland och en i Västergötland. Grönland i sin tur befinner sig minst sagt administrativt långt bort från såväl den europeiska som nordamerikanska kontinenten.

Båda platserna brukar även nämnas med många gånger orättvisa negativa förtecken. Media om Grönland kretsar kring deras förtryckta urbefolkning, deras val- och säljakt och som en plats där klimatförändringarna härjar som allra mest på vårt klot.

Samtidigt är Grönland ett intressant land, politiskt såväl som kulturellt. De har starka krafter som arbetar för självständighet från Danmark för att bland annat kunna göra anspråk på stora naturtillgångar på Nordpolen. De har, precis som Gullspång, ett aktivt kulturliv som genomsyrar medborgarnas vardag. Starka kulturella traditioner från inuiterna har på ett kraftfullt sätt mött och tagit till sig en global kultur och utvecklats utan att förlora sin särart.

I Geospång och projekt Vardag bjuds en professionell kulturaktör in från Grönland att vistas på orten under sammanlagt sex veckor. Tillsammans med två svenska kulturaktörer bildas en grupp som under projektens gång kommer att få god kännedom om de lokala förutsättningar och specifika idéer som finns i Gullspång och på Gullstensskolan. Gruppen har två uppdrag. Att arbeta i det kommunalt övergripande projekt Vardag och integrera projektet i så många av kommunens institutioner som möjligt och med övriga samhälle. Det andra uppdraget består i att arbeta tillsammans med elever på Gullstensskolan inom projektet Geospång.

Målet är att sätta samman en grupp där minst tre olika funktioner eller yrkeskårer finns representerade:

1. En insamlande och "övergripande" funktion. Till exempel en museolog, statsvetare eller sociolog med en väl utvecklad tolknings- och begreppsapparat.

2. En gestaltande funktion. Till exempel en scenograf eller arkitekt med en kunnig och skarp blick för material och konstruktion.
3. En tolkande funktion. Till exempel en journalist eller bildkonstnär från samtidskonstfältet som har möjlighet att konstnärligt gestalta gruppens upptäckter.

Centralt är att kulturaktörerna har god förståelse och dokumenterad vana att samarbeta med andra kulturaktörer och i ämnesövergripande projekt. Urvalet kommer att ske i nära samarbete med elever och rektorer på Gullstenskolan, kulturaktörer på orten och Gullspångs kommun.

Arbetet utfört i Geospång kommer att presenteras i två "skarpa" lägen. Dels som en utställning i den tillfälliga utomhusmanifestation som tillverkas som en del av Projekt Vardag och dels som minst en mobil och lättskickad utställning i en av Gullstenskolas kontaktade skolor på Grönland. Stora delar av det utställda materialet i Projekt Vardag kommer sedan att bilda en permanent utställning på Gullstenskolan.

I Geospång får var och en av Gullstenskolas tio klasser från högstadiet och sär- och träningsskolan träffa kulturaktörsgruppen vid minst tre tillfällen, varav minst en halvdag. De lärare som i huvudsak kommer att arbeta inom Geospång kommer från bilden, sy- och träslöjd, SO, svenska och engelska.

De teoretiska delarna kommer att bestå av föreläsningar om Grönländskt kulturliv och sociala förutsättningar inom SO- och svenskaämnet. Engelskan kommer finnas med som en röd tråd genom arbetet, då delar av undervisningen kommer att ske på engelska. I bilden och slöjdämnen kommer eleverna att få jobba aktivt med den inbjudna gruppen.

Eftersom gruppen av kulturaktörer ännu inte är definierad är stora delar av det konstnärliga arbetet öppet. När gruppen samlas för första gången, i mitten av januari 2009, kommer en detaljerad plan för det konstnärliga innehållet och exakta mål formuleras i samtal mellan gruppen, Gullspångs kommun och lärare och elever från Gullstenskolan.

// LÅNSIKTIGT ARBETE & STRATEGIER FÖR ATT STÄRKA SAMARBETET MELLAN KULTURAKTÖRER, LOKALT, NATIONELLT OCH INTERNATIONELLT

En central del i projekt Vardag och Geospång är att för första gången göra en analys av kulturen på orten, både i det ideella föreningslivet och i den kommunalt finansierade verksamheten.

Tillsammans med tidigare utfört strategiskt arbete från strategigruppen, en omfattande fritidsvaneundersökning, två intervjuerier med ungdomar på orten (utförda av Västra Götalandsregionen och av ortens kommunstrateg) och kontinuerliga samtal med rektorer, lärar- och elevgrupper, kommer det att bilda en kraftfull kulturell plattform och riktning för kommunen i sitt fortsatta arbete där kultur skall fortsätta att genomsyra samtliga verksamheter.

Årets tema på Gullstenskolan är internationalisering. Som ett led i det arbetet passar både projekt Vardag och Geospång bra. Att utifrån sin egen vardag kasta sig ut över både kommunens och Sveriges gränser känns inte bara väl motiverat utan också högaktuellt ur ett lärandeperspektiv, för såväl lärare som elever.

Ett tiotal elever kommer även att få möjligheten att under sommaren 2009 få kommunalt finansierade sommarjobb med att bygga upp och guida vid den manifestation som byggs upp av de inbjudna kulturaktörerna.

Projekt Vardag använder sig även av lokalt producerade och "vardagliga" material, bland annat plywood och emballagematerial från den lokala plywood- och emballagefabriken. Nya kontaktytor kommer då att uppstå mellan inte bara kommun och företag utan även Gullstenskolan och företaget. Vår ambition är att det från kontaktytorna skapas nya kulturella allianser. Målet är att företagen sakta med säkert börjar se kultur som en del i deras egna

verksamhet och att institutioner som Gullstensskolan i förlängningen blir en naturlig samarbetspartner.

Att arbeta med ett internationellt perspektiv under kommande år kommer även att skapa och stärka de nätverk som skolan har med andra platser och skolor utomlands. Nätverk som är av absolut nödvändighet i ett kulturklimat som blir allt mer internationellt och där Gullspångs kulturliv på flera plan redan är delaktigt. Under hösten har även ett samtal startat med Kulturkontakt Nord och under våren 2009 kommer medel sökas för nätverksbyggande mellan bland annat Grönland, Gullspång och närliggande kommuner. I det sammanhanget kommer Geospång vara ett starkt argument och ett förhoppningsvis ett starkt projekt att luta sig mot.

Vi är även övertygade om att de processer som sätts igång i projekt Vardag och Geospång kommer tack vare sin undersökande utformning, ge en mängd stoff att komplimentera dagens handlingsplan och övriga kulturella styrdokument.

// UTVÄRDERING & UTFORMNINGEN AV NUVARANDE OCH KOMMANDE HANDLINGSPLAN

Elevernas åsikter har samlats in via bland annat elevråd, lärare och de två genomförda intervjuerna för att påverka riktningen på nuvarande handlingsplan. De kommer även att ha stora möjligheter att själva inte bara delta i projekt Vardag och Geospång, utan även fullständigt påverka innehållet i projekten.

Dokumenterna som ligger till grund för handlingsplanen är flera, bland andra: Västra Götalandregionens barn- och ungdomshandlingsplan, Gullspångs barn- och ungdomskulturplan, Malmö Högskolas skrifter om kreativa läroprocesser, Statens Kulturråds regleringsbrev och Gullspångs Strategiplan för kultur som tillväxtfaktor.

I slutet av projekten kommer samtliga deltagare från projekt Vardag och Geospång att bjudas in för ett omfattande utvärderingsmöte i mitten på september 2009. Åsikter kommer även att kontinuerligt samlas in under det kommande arbetet inom projekten. Om Gullspångs skall få det kulturklimat som skissats upp i strategiplanerna så är det även centralt att utvärderingar kontinuerligt kopplas till kommande projekt och till den löpande kulturella verksamheten.

— — —

Kontakta oss gärna för mer information om våra två parallella projekt, vårt långsiktiga strategiska kulturarbete och vår handlingsplan.

Med vänliga hälsningar,

Staffan Hjalmarsson, kultursamordnare Gullspångs kommun

Staffan.hjalmarsson@gullspang.se, 073 9199683

Bilagor:

Bilaga 1, budget Gepsång

Bilaga 2, tidsplan Geospång

Projektbeskrivning projekt Vardag

BILAGA 1 // BUDGET GEOSPÅNG

Varje klass möter de tre kulturaktörerna vid minst tre schemalagda tillfällen, varav en halvdag. Det motsvarar 6 timmar per kulturaktör och klass vilket blir 18 timmar per klass. Åtta grundskoleklasser och två klasser från sär- respektive träningskolan, blir 10 klasser. Sammanlagt kommer aktörerna att bjudas in för 180 skoltimmar. Arvodet har satts efter rekommendationer från bland annat Konstnärernas Riksorganisation.

Utgifter:

Arvode, 180 timmar med elever, á 450 kr, 81 000 kr

Flyg t & r för kulturaktör Grönland - Gullspång vid två tillfällen, 14 000 kr

Uppehålle för kulturaktörer, 15 dagar per person, 700 kr per person/dag, 31 500 kr

Materialkostnad, 1 200 kr per klass, 12 000 kr

Presentation av genomförda projekt lokalt, 2 000 kr

Presentation och frakt av genomförda projekt till Grönland, 5 000 kr

Framtagning och presentation av dokumentation i samband med bl a utvärderingsmöte och övriga kommunalt relevanta händelser, 3 000 kr

Summa: 148 500 kr

Inkomster:

Egna medel från Gullstensskolan, 15 000 kr

Medel sökta från Västra Götalands Regionens projektstöd inom projekt Vardag för resa & uppehålle för kulturaktörer, 44 500 kr

Sponsring från lokalt aktiva företag för delar av material, 8 000 kr

Sökta medel från Skapande Skola, 81 000 kr

Summa: 148 500 kr

Varav medel sökta från Skapande Skola motsvarar 413 kr per elev (196 st)

BILAGA 2 // TIDSPLAN GEOSPÅNG

November 2008, lokala företag får officiell förfrågan om att delta i projekt Vardag och Geospång

December 2008, kulturaktörer anställs till projekt Vardag och Geospång, de schematekniska lösningarna är färdiga för att föra in Geospång i undervisningen under kommande vårtermin

Januari 2009, kulturaktörerna träffar elever, lärare och rektorer på Gullstensskolan för första gången, de introduceras till kommande projekt

februari 2009, kulturaktörerna färdigställer sitt upplägg och handlingsplan för kommande arbete i samtal med kommun, elever, lärare och rektorer

april – maj 2009, kulturaktörerna på plats på Gullstensskolan

maj 2009, arbeten från Geospång förbereds för att presenteras inom projekt Vardag och på Grönland

juni 2009, elever från Gullstensskolan bygger tillsammans med kulturaktörerna upp det praktiska momentet i projekt Vardag under tre veckor

juli 2009, arbeten från Geospång ställs ut i projekt Vardag (invigning 4 juli), elever från Gullstensskolan guidar på platsen under fem veckor

september 2009, arbetet ställs ut i Grönland, utvärderingsmöte med samtliga deltagare från projekt Vardag och Geospång, slutrapport från projekten sammanställs av kommunen, utställningsmaterialet som vistats i samband med Projekt Vardag görs om en till en permanent utsmyckning på Gullstensskolan